

Krvavé hody na Vsetínsku: z věže kostela shodili kozla

Snastupujícím podzimem, v minulosti spojeném s ukončením polních prací, se ve většině obcí začínají slavit hody, v Čechách nazývané posvícení. Na Vsetínsku se tyto svátky hojnosti slavily v roce 1700 v jednotlivých vsích postupně po týdnu, a to od počátku září až do poloviny listopadu.

Jejich četnost a fakt, že: „se někde posvícení až příliš bujně slaví, čímž lidé i na mrazech újmu trpí, že pak se mnoho času zmaří a práce zanedbává,“ však vadily vrchnosti. Proto zavedl císař Josef II. v roce 1787 slavení pouze jedněch tzv. císařských hodů, jejichž termín byl stanoven na třetí říjnovou neděli. Nařízení ale nebylo příliš respektováno a mnohé obce se vrátily k původním termínům, někde i slavily hody dvoje: staré v původním termínu i nové císařské.

K hodům se nejen na Valašsku v minulosti vázalo obřadní zabíjení zvířat. Starodávný obyčej, rozšířený v celé západní Evropě, je pokládán za přežitek dávné oběti spojené s hostinou. Na Vsetínsku bylo obvyklé stínání „barana“. Někde též zabíjeli kohouta nebo mlátili cepem kačera, na Vsetíně údajně shazovali z kostelní věže černého kozla.

Byla to prý „největší podívaná a nejhlučnější zábava mládeže.“ Od poloviny 19. století byly tyto morbidní „zábavy“ jako týrání zvířat úředně zakazovány. Na konci 19. století píše M. Václavek, že „obyčej tyto však, stavše se hnusnými naší době, právem se odstranily,“ zároveň však uvá-

HODY. Hodové „vodění barana“ v Ústí u Vsetína v roce 1981.

Foto: archiv Muzea regionu Valašsko

di, že se tento zvyk ještě udržel v Růžďce: „Mladíci koupí si před hody císařskými barana, s nímž v hody (v pondělí) chodí po dědině. Chodí dům od domu, zpívají rozličné písně, přičemž je hudba doprovází. Tancují, připíjejí si na zdraví, začej děvčata skládají jim peníze. Tak obejdou celou dědinu a potom zamíří do hospody, kdež barana stínají. Postaví se kolem berana a kdo z nich má odvalu, ten chopí se

kosíře a srazí beranovi hlavu. Na to jim ho hospodský připravuje na guláš.“

Hodové průvody maskovaných osob s voděním „barana“, naštěstí už bez krvavé tečky v podobě jeho veřejného stínání, se na Vsetínsku dochovaly do dnešních dnů v obcích Janová, Ústí a Leskovec.

**Milada Fohlerová, etnograf
Muzeum regionu Valašsko**